

DE AVONDBODE

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,

Warfmoesstraat, N°. 206.

Bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten franco worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PREIEN

VOOR 3 MAANDEN,

te Amsterdam..... f7.—
en Buitensteden franco..... -8.—

Abtentien.

ZEVEN REGELS of minder..... f1.75.
Elken regel meer..... -25.
REGEL voor elke advertentie en herhalings..... -35.

voor *Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.*

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 31 Oct. Het is ons tot een wezenlijk genoegen te kunnen mededeelen, dat de heer D. Groebe alhier besloten heeft tot het uitgeven van een beschrijving van het door hem onderdaags ontdekt exemplaar van de *Biblia Pauperum*, van welke ontdekking wij in den *Avondbode* van 5 Oct., N°. 537, hebben melding gemaakt, en welke uitgave zal vergezeld worden van eenige aanmerkingen, benevens een fac-simile. (Zie de Advertentie.)

Het heeft Z. M. den Koning van Pruisen behaagd, om een muzikale compositie van den heer Louis Erck, aan Hoogstedenzelve opgedragen, welkend aan te nemen, en den componist, door tusschenkomst van het Pruisisch consulaat alhier, eene gratificatie te doen uitreiken.

Men verneemt, dat eerstdaags het commando over Zr. Ms. stoomschip *Perseus*, vermoedelijk naar de West-Indiën bestemd, en laatstelijk gecommandeerd door den kapitein-luitenant ter zee van Franck, zal worden opgedragen aan den luitenant ter zee van de 1ste klasse A. A. Bolken, tot dus verre commanderende Zr. Ms. instructie-vaartuig *Urania*, liggende te Medemblik; en dat het commandement over dit instructie-vaartuig zal worden overgenomen door den luitenant ter zee van de 1ste klasse baron Collet d'Escury, tot dus verre adjudant van Z. Exc. den heere vice-admiraal Wolterbeek.

Wij vernemen, dat tot regter-plaatsvervanger bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam is benoemd, Mr. P. J. Teding van Berkhout, advocaat aldaar.

Men schrijft ons, dat bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, tot president bij de arrondissements-regtbank te Zwolle is benoemd, Mr. F. A. Heerkens, tot dus verre regter in die regtbank.

Tot griffier bij het kantongereg te Aalten is benoemd, de heer J. Dijkstra.

Men schrijft ons uit Delft, dat tot lid der commissie van liquidatie van de Weeskamer aldaar is benoemd, de heer M. A. Wijngaardt, tot dus verre regter bij het kantongereg aldaar.

Men vernemen, zijn benoemd: tot ontvanger te Wassenaar, de heer J. Dijkstra, tot dus verre ontvanger te Kethel; tot ontvanger te Kethel, van der Minne, tot dus verre ontvanger te Mijlsheerlaand; en tot ontvanger te Mijlsheerlaand J. P. Schijff, geëmploieerd bij het departement van Financiën.

Z. H. E. Ant. Antonucci, kamerheer-honoraire van Z. H. Paus Gregorius XVI, vice-superior der Hollandsche zending en zaakgelastigde van den H. Stoel bij Z. M. den Koning der Nederlanden, heeft, zoo als wij bevestigd hebben, aan alle zijne onderhoorigen eenen herderlijken brief geschreven, betreffende de viering van het elfde eeuwfeest van den H. Willebrordus, Apostel der Nederlanden, die nu, elf honderd jaren geleden, het graf in deze gewesten verkondigde. Tot eene waardige viering van het feest, dat op den 7 November aanstaanden zal plaats hebben, heeft Z. H. E. zich tot den Pauselijken Stoel gewend, tot vergunning van een afvaart, welke dien ten gevolge zal kunnen verkregen worden, van den 1 November aanstaanden tot en met den 17 der maand, terwijl in het verloop van dit jubile met bijzondere plegtigheid zal gehouden worden. Ten dien ten dien brief maant Z. H. E. alle geloovigen aan, om onder voorzigt van den H. Willebrordus te bidden voor het heil van het Vaderland, en om alle geestelijke en wereldlijke overheden, voor den bloei der zending en van allen, die met hem aan de zaligheid hunner zielen arbeiden.

Hijsens het berigt wegens den staat der koloniën van de maatschappij van weldadigheid, over de jongste maand, was de gezondheid der koloniën aldaar zeer gunstig. Eerst in het laatst van Sept. was het weder gewoond. Eene volle maand later dan gewoond, was al de rogge gebragt. De uitkomst is dan ook niet mede gevallen; te zamen bebragt die van 574 bunders, 8,893 mud, of 15.50 van het hunder, zijnde de derde gedeelten van een goed gewas, nog iets meer dan verleden jaar, gebuld in de jaren 1835 en 1836—1837. De oorzaken van het minder gewas zijn geene andere dan de veelvuldige regenvlagen in den winter, daarentegen, leveren tot dus verre in de meeste koloniën

nien zeer veel op; zijnde de uitkomst, zoo wel in de gewone koloniën als te Ommerschans, 250 mud van het hunder. Te Veenhuizen is het slechts 180 mud, en te Wateren 200. Gaat dit zoo voort, waaraan bijna niet te twyfen valt, dan zal men 10 a 15 duizend mud meer gewonnen hebben, dan de behoefte vereist.

De garst is te Ommerschans reeds binnen, maar nog niet geheel te Veenhuizen. In eerstgenoemde kolonie is er 789 mud gewonnen van 30 bunders, dat is tegen 26 mud van het hunder, en alzoo tamelijk wel, zijnde 4 gedeelten van een goed gewas. Te Veenhuizen echter zal de opbrengst aanmerkelijk minder zijn.

Van den haver oogst zal, denkt men, 30 mud van het hunder worden verkregen.

Met het inzamen van de boekweit was men nog doende. Die op het land verhouwd, zal nog wel voldoen, maar van het veen zal de opbrengst echter gering zijn.

De erwten hebben bijzonder door de nattigheid geleden; ook het hooi. Aan groen voeder voor het vee ontbreekt het nergens.

De oogst op den nieuw ontgonnen grond heeft overal aanmerkelijk meer opgebracht, dan op het oude land; te Ommerschans meer dan 26 mud van het hunder.

Over den welstand van het rundvee in de koloniën mag men zich verheugen. Met de schapen is dit het geval zoo niet.

De fabriekmatige werkzaamheden houden steeds haren goeden loop. De bekwamheid in het weven, zoo van kolfzakken, te Ommerschans, als van katoen in de gewone koloniën, neemt nog aanhoudend toe, zoodat het product steeds groter wordt, en weldra op de gewenschte hoogte zal gebragt worden. Het weven der gewone kleedingstoffen voor al de koloniën, waarvan de behoefte, door het gebruik van katoen, in plaats van linnen, voor heiden, zeer vermindert is, bequaalt zich thans uitsluitend tot Veenhuizen.

Op 1 September jl. bedroeg de bevolking der koloniën 8,511 menschen, zijnde er in de maand te voren niet minder dan 256 personen in opgenomen en slechts 94 ontslagen.

Naar men verneemt, is het den beroemden Duitschen oudheidkundige, den heer Honegger, gelukt, te Tunis, voor den prins van Fürstenberg, eene rijke en volledige verzameling bijeen te brengen van Carthage, Romeinse en Waddaalsche munten. Gedurende zes jaren heeft hij zich met nasporingen daarentrent bezig gehouden, en is er in geslaagd eene nagenoeg onafgebroken reeks van munten der drie groote tijdperken van Carthago te verzamelen, als: van de stichting der Tyrische kolonie tot den tijd van Scipio; van Caesar en Augustus tot den tijd van Genserik; en van Genserik tot de verwoesting door Hassan en de Saracenen in 696. De meesten zijn van goud, zilver en koper; velen zijn eenig in hunne soort, en geen hunner is in het voortreffelijk werk over de numismatiek van Mionnet omschreven. Zij zijn van groote waarde, daar de omschriften in verband met andere Punische en Romeinse inscriptiën, welke de heer Honegger bezit, de meest authentieke bescheiden voor de geschiedenis van Carthago opleveren. De verzameling is gereed om naar Europa verzonden te worden.

Het te Nancy in Zwitserland uitkomende dagblad *l'Ami des Sourds-Muets* berekent, dat er 22,000 doofstommen in Frankrijk zijn; 12,000 in het Koninkrijk Brittanje; 2,000 in België en Holland; meer dan 12,000 in Italië; 4,000 in Zwitserland; 7,000 in Spanje; 2,000 in Portugal; meer dan 8,000 in Pruisen; het dubbel in Oostenrijk; 9 a 10,000 in het overige gedeelte van Duitschland; 3,600 in Zweden en Denemarken; bijna 28,000 in Rusland; in het geheel voor Europa 130,000; in de Vereenigde Staten 6,000; eindelijk over de geheele wereld 546,000.

Het getal scholen is zeer beperkt. De schrijver berekent hetzelfde in Europa op 131, waarvan 34 in Frankrijk, 19 in Pruisen, 14 in Groot-Brittanje en Ierland, 9 in Italië, 6 in de Oostenrijksche Staten, even zoo vele in Zwitserland en 8 in Beijeren. Vele Staten hebben er slechts eene, waaronder die te Groningen eene voorname plaats bekleedt. De Vereenigde Staten tellen er 7; eene is er te Bengalen. Alle de scholen van Europa bevatten 3313, en die van America 411 leerlingen.

In Frankrijk is de oudste der instellingen voor Doofstommen-gesticht door den Abt de l'Épée, te Parijs, in 1760; de tweede dagteekent uit Angers in 1780, welke door Meijfrouw Blouin, leerlinge van den Abt de l'Épée, werd

bestuurd en zich in 1818 eene Congregatie van godvruchtige dochters heeft weten toe te voegen. De derde is die van Bordeaux, opgericht in 1786, onder het bestuur van den Abt Sicard. Alle de overige zijn van deze eeuw, en worden door geestelijken, ondersteund door zusters van liefdadigheid, bestuurd, zoo als in meer andere voorname steden, te Lyon, Caen, Toulouse, Besançon, Orléans, Vernou, Chaumont, Nancy, enz.

Zoo als bekend is, bestaat er te Parijs eene boekverkoopers-onderneming, welke bij afleveringen het licht ziet en ten doel heeft, den teekenaar de portretten der schoonste dames van Parijs te verschaffen. Deze is thans door eene andere van dezelfde soort gevolgd, die de afbeeldsels der schoonen uit de provinciën zal ten toon spreiden. Ten einde hierin te slagen, heeft zich een kunstenaar van Parijs naar Valenciennes begeven en zich verbonden, om nog vóór den winter de treffendste gelaatstreken der schoone sexe van de noordelijke departementen te leveren; andere teekenaars doorkruisen de provincie in verschillende rigtingen. De dames zullen willens of onwillens worden geportretteerd, hetzij door haar op wandelingen, in den schouwburg of elders af te beelden. Een raad van beoordeeling heeft zich te Parijs gevestigd, om uit de ingezonden stukken eene keuze te doen. Hoe zonderling deze onderneming ook schijnen mag, zij zijn even min nieuw als de spoorwegen, stoomwerktuigen, omnibussen, enz., want in het jaar 1640 verscheen reeds te Amsterdam eene verzameling in het licht getiteld: *De ware portretten van enige der aanzienlijkste vrouwen der Christenheid, als herderinnen voorgesteld*. Deze speculatie gelukte en nu voegde de auteur er bij: *De edele en voorname vrouwen als herderinnen voorgesteld*; en eindelijk trad hij te voorschijn met: *de vrouwen en dochters van achtlingwaardige kooplieden, altijd als herderinnen voorgesteld*.

Port. Corresp. 's GRAVENHAGE 30 Oct. Heden avond had de eerste gewone vergadering voor dit seizoen plaats, van het 's Gravenhaagse departement der maatschappij *Tot nut van 't Algemeen*, in het lokaal *Diligentie*. Ruim ten zeven ure opende de voorzitter, Jhr. F. A. van Rappard, de vergadering met eene korte toespraak, waarin hij, in gepaste bewoordingen, der vergadering kennis gaf van den toenemenden bloei van, en de steeds klimmende belangstelling in het 's Gravenhaagse departement, blijkbaar, onder anderen, uit het buitengewoon talrijk auditium van heden avond. Na de behandeling van eenige huishoudelijke aangelegenheden, was het dit departement betreffende, gaf de voorzitter het woord aan den Wel-Ew. zeer Gel. heer H. P. Timmers Verhoeven, die daarop het spreekgestoelte beklom en eene redevoering hield; over den vaderlandschen dichter Hoogvliet, vooral als beoelenaar der bijbelsche poëzij beschouwd. Na het uitspreken dezer redevoering, deed zijn Wel-Ew. waarde, daartoe door het bestuur uitgenoodigd, ten slotte, onder gepaste toespraken, de plegtige uitreiking van de door de maatschappij toegewezen blijken van erkentenis voor edelmoedige bedrijven. Wij laten hieronder volgen de namen der personen, aan welke deze welverdiende onderscheiding ten deele viel, als:

1°. Hendrik Wilhelm Leonard Hans, vijf gulden; bij gelegenheid, dat hij, hoezeer niet kunnende zwemmen, op den 12 Junij 1837 eenen jongeling, oud 12 jaren, die in de gracht aan den Houtweg, te 's Hage, was gevallen, niet zonder zelf in gevaar te verkeren, het leven heeft gered.

2°. Adrianus Kriest, woonachtig te Oegstgeest, vijf gulden; bij gelegenheid, dat hij, hoezeer niet kunnende zwemmen, op den 8 Julij 1836 een kind, oud 3 jaren, dat in de gracht, aan de Hoogkade, te 's Hage, was gevallen, het leven heeft gered.

3°. Johannes Jacobus Bisschop, zeven gulden; bij gelegenheid, dat hij, op den 15 Julij 1833 een kind, oud 5 jaren, dat in de Pavilloensgracht, te 's Hage, was gevallen, het leven heeft gered.

4°. Hendrik van Thol, tien gulden; bij gelegenheid, dat hij op den 26 Julij 1833 eenen jongeling, oud 13 jaren, die in het water aan de Scheteldoekschaven, te 's Hage, was gevallen, het leven heeft gered.

5°. Leonardus Jacobus Kamers, de bronzen medaille en tien gulden; bij gelegenheid, dat hij, hoezeer niet kunnende zwemmen, in den avond van den 15 Januarij 1839, bij stormachtig weder, eene vrouw, welke in de gracht van het Smitswater, te 's Hage, was geraakt, met buitengewoon moed het leven heeft gered.

6°. Johannes Kruiskamp, vijftien gulden; bij gelegenheid, dat hij, hoezeer niet kunnende zwemmen, op den 9 September 1833, eene vrouw, welke in de diepe gracht der Bierkade, te 's Hage, was geraakt, het leven

MENGEELWERK.

RIDDER ADHEMAR.

(Eene Schotsche Ballade.)

stervende gloed der schemering gloorde over de onbewoonde vlakten, zich naar het Westen uitstrekkende. Een eenigster, de gids van den reiziger, flikkerde tusschen de slaauw gekleurde wolken. Maar naast vernamelde de klagende wind, welke een treurzaam scheen te wezen, sombere dampen rondom het eenzaam gesternte, en bedekte den hemel als met vale rouwkleeders.

Welke zijn die stappen, de de eenzaamheid verstoren? — De reiziger leent zich met huiverenden schrik; hij meent den galop eens kleppers te onderhooren. Een akelige kreet verheft zich in de lucht.... iemand nadert, want voorbij.... «Houd stand!».... hij is verdwenen! Het was een gebuld in zijnen wipendos, doch geene enkele groete is uit zijnen mond gekomen, en hij scheen zich in de duisternis te verliezen, gelijk de schaduw des doods.

epoort zijn paard op enge paden, en beklimt de woeste hunselen, de arglistige toovergodes, te midden der nevelen, hare woonplaats geboort heeft. De nachtwind herhaalt zijnen naam en laat deze woorden geheld door de helen: «Wanneer de maan haren blinkenden haren aan de zijde onttrekt, luister dan, en gij zult de oproeping vernemen, aan de helse geesten moeten gehoorzamen!»

stijgt het hergpad op. Uit een afgelegen gewest ontvlooden, dwaalde zonder leiddraad rond, doch hij tusschenpoopen meende hij eene ligte beurtelings te zien flikkeren en dooven; zij nadert, zij verwijderd weder, als om met hem den spot te drijven: Welhaast treffen vreemde stemmen, geheimzinnige woorden stamkelende, zijn gehoor, en het

paard, terugdeinzende, steigert, en ontvoert hem verre van die plaats der vervloeking.

Maar terwijl hij dus henen rent over de bergkruinen, vergezellen onbekende, maar duidelijk hoorbare voetstappen de zijnen; en hetzij hij zijnen klepper rigte naar het Noorden of het Zuiden, naar het Oosten of het Westen, hij waant steeds door eene schaduw, die hij nauwelijks onderkennen kan, gevolgd of voorafgegaan te worden. En steeds blijft dit schijnsel, dat hij zich niet kan verklaren, bij tusschenpoopen, met eenen treurigen glans schitteren.

En evenwel rigt hij zijne schreden op deze geheimzinnige flikkering, en volgt dezelve door de diepte der valeijen, waar de bergstroomen murmelen; hij volgt haar, en siddert onder de wapenrusting, die hem dekt. Eindelijk toch houdt zij stand voor eene ijzeren poort, welker booge en zware muren het werk van een reuzenslaght schijnen te zijn.

Ridder ADHEMAR ziet voor zich heen; zijn oog staart slechts op de hooge tinnen, welker ronding in zwarte lijnen zich tegen het uitspansel teekent. Hij blikte nogmaals, en ziet slechts het kasteel; en toen doet de doodslok van verre hare trage en verlangde galmen hooren, en bij elke poozing eener huiveringwekkende sielte schijnen droevige jammerklagen uit de aarde op te stijgen.

Met het geveest van zijn zwaard klopt hij op de deur: «Doe open, wachter, doe open!» Maar de wachter antwoordt niet. «De nacht is donker, de orkaan begint te naderen, reeds hoor ik in de wouden het gebul der wolven, — sta op, wachter! sta op! De poort voor den reiziger gesloten te houden, op zulk een tijdstip, ware eene misdaad. Een ongelooftig zelfs zoude dezelve openen!»

De poortwaeltar giunt door eene opening, om het getal der gasten, die herbergzaamheid inroepen, op te nemen. Hij reikt met zijnen fakkel tot buit- en de ijzeren staven, en bespeurt hij dat licht den eenzaam ridder in ylle wapenrusting. Het gesloten vizier van zijn stalen helm laat slechts

flaauwelijks zijne trekken onderscheiden, en bedekt geheel zijn breed voorhoofd; maar daaronder bliksemt een oog, dat den wachter meer schrik aanjaagt dan de bloedroode pluimaadje of de ijzeren handschoen des ridders. Hij aarzelt nog te openen, doch een ander bewoner van het kasteel, wien de wachter geboorzaamheid is verschuldigd, beveelt, den vermoelden reiziger binnen te laten.

De ridder stijgt af en volgt zijnen gids, onder het poortgewelf. De wachter wijdt zijne zorgen aan den afgematten klepper, na eerst den onbekende geleid te hebben naar de ruime donkere zaal van het kasteel, alwaar een halfwakende paadje hem opwach. Uitgedoofde twijgen, reeds half tot asch verteerd, liggen verspreid aan den haard, rondom welken men zoo dikwerf heeft gezeten, met luider stemme en blikken vol verrukking, menig oorlogsfeit of menig wondere en ijzigwekkende legende verhalende. Dan vooral was het, dat de aanwezigen hunne hoofden in stilte bijeen staken, uit vreeze van een enig woord uit den mond des verhalers te zullen verliezen, tot dat eene koude rilling hen bekreep, daar ieder zich door dreigende spooksels omringd waande te zien.

Thans is die haard stil en verlaten; de tafels, in wanorde, dragen nog de overblijfselen van het maal des vorigen avonds, want de gasten hebben zich verwijderd om de zoete rust des slaaps te genieten. Het rosse licht eener toorts kaatst terug op de stalen wapenen, vastgehecht aan de wanden, en schemert op de verscheurde en bestoven banieren, aan de zwarte balken der zoldering opgehangen. Het nachtelijk koeltje beweegt ze somwijlen, en ligtelijk zoude men dezelve voor het dun gewaad eener schim hebben kunnen houden. Op den wit bestrooiden grond, ontdekt de ridder de sporen van eenen bloedigen tred, die hem reeds was voorgegaan.

De paadje treedt toe, om den onbekenden gast te geleiden. Met sombere stilzwijgendheid gaao zij door de zaal. Eene overwulde deur opent zich aan het einde. De ridder staat stil, en blijft aanhoudend staren op de beeldtenis eens krijgsman, geplaatst boven het verwulsel, die er den ingang van schijnt te willen betwisten. Eene vreemde gemoedsaandoening schildert zich

75. Hermanns Ross, de bronzen medaille en vijftien gulden; bij gelegenheid, dat hij, vader van een talrijk gezin, op den 25 April 1838, eenen jongeling, oud 11 jaren, die in eenen diepen, met veel water bezetten welput, gelegen nabij de Grootte Kerk, te 's Hage, was gestorven met buitengewoon moed en met veel tegenwoordigheid van geest, het leven heeft gered.

GRAVENHAGE 30 Oct. De Tweede Kamer der Staten-Generaal zal, naar men verneemt, morgen in hare respectieve afdelingen het onderzoek over de begrotingswetten voortzetten en tevens kennis nemen van de mededeeling door Z. Exc. den minister van de Koloniën, namens Z. M., gedaan.

Men verneemt, dat Mad. Finck-Lohr voor haar vertrek naar Rusland, op Woensdag 13 November aanstaanden, in de zaal *Diligentia* alhier, een groot concert zal geven, waarop die verdienstelijke kunstenaarssche zich op de harp en in den zang zal doen hooren. Men verzekert, dat de leden der Koninklijke hofkapel, en de eerste meesters dezer residentie bij die gelegenheid hunne begaafdheden insgelijks zullen ten toon spreiden.

Part. Corresp. LEIDEN 30 Oct. Heden heeft alhier plaats gehad de private promotie van den heer Abraham Scharp, uit Gorinchem, met een specimen medicum: *de Erysipate et Induratione Telae Cellularis infantis recens nati*.

ARnhem 30 Oct. Gisteren is alhier aangekomen Z. K. H. de aartsbischop Maximiliaan van Oostenrijk en Z. D. H. de Erfprins van Modena, met gevolg. Na alhier, in het logement de Zon, bij den heer de Haas, nachtverblijf gebouwen, en heden morgen ten half 8 ure de H. mis in de St. Walburgskerk te hebben bijgewoond, hebben Hoogstdezelve hunne reis over Nijmegen voortgezet.

GOUDA 30 Oct. Eergisteren avond heeft de viering van het vijf-en-twintig jarig bestaan van het alhier gevestigde Departement der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* op een plegtige wijze plaats gehad. Bij die gelegenheid werd het spreekgestoelte door den tijdelijken voorzitter, den heer Mr. A. H. J. Ravesteijn Medemblik, betreden, die de feestgenooten op een treffende en indruk makende redevoering vergastte. Orgelmuziek en koorgezangen, door 180 kinderen der stads armen- en tusschen-scholen aangegeven, en door den heer J. van Dam, van Zwammerdam, welwillend vervaardigd, vervangen afwisselend de feestrede. Daarna verplichtte de heer A. van der Hoop, van Rotterdam, de leden van het Departement met de uitmuntende voordragt van een dichtstuk, hetwelk van 's mans begaafdheid vernieuwde blijken gaf, terwijl het zoowel door een krachtige en keurige bewerking, als door belangrijke toepasselijkheid aan deze feestviering den meesten luister mocht bijzetten.

SCHOONHOVEN 28 Oct. Dezer dagen zijn door het kiezers-collegie benoemd als leden van den raad de heeren W. Wilschut en G. Neuman.

BELGIE.

Part. Corresp. BRUSSEL 30 Oct. Men verzekert vrij algemeen, dat de heer de Theux, in een der eerste vergaderingen van de aanstaande zitting der Kamers, een rapport zal nitbrengen over den staat van de onderhandelingen der gemengde financiële commissie te Utrecht, waarbij zullen worden bloot gelegd de vorderingen, die België op de Nederlanden verneemt te hebben, in vergoeding van de betaling der renten.

De heeren D. Ragay en Ch. Morel, commissarissen van wege Z. M. den Koning der Nederlanden en van zijn gezin, tot het opheffen van het sequester, en tot liquidatie zijner bijzondere aangelegenheden, zijn reeds in drokke onderhandeling met de directie van de *Société Générale*, ten einde de groote belangen te regelen, die vóór 1830 tusschen die maatschappij en Z. M. Koning Willem bestonden. Men zegt, dat genoemde heeren in dit gedeelte hunner zending financiële kwestien zullen moeten afdoen, die van eenen zeer ingewikkelten en hoogst gewigtigen aard zijn.

De openbare aandacht alhier is overigens bijzonder gevestigd op den uitslag van de verkiezingen voor de stedelijke besturen, welke op dit oogenblik overal eenen aanvang hebben genomen. Alles schijnt aan te duiden, dat de partij der geestelijken daarbij de overhand zal behouden. Alleen Lunk en Gent zullen waarschijnlijk daarop een uitzondering maken. Een particulier bericht uit Gent zegt, dat alle de candidaten der Orangistische partij aldaar op die van het gouvernement en der geestelijken de overwinning hebben behaald.

FRANKRIJK.

PARIS 28 Oct. Registreelsche berichten uit Madrid hevestigen het reeds vroeger gezette gevoelen, dat het einde van den burger-oorlog op verre na niet het teken van rust en orde voor Spanje zoude zijn, maar dat alsnu inwendige verdeeldheden in den boezem der Cortes zelve den geregelden gang van het bestuur meer dan immer zullen belemmeren. Het ontstap der ministers van Binnenlandsche Zaken en van Marine, de heeren Primo de Rivera en Carramolino schijnt die moeilijkheden nog te moeten vermeerderen. Als een gevolg van het aftreden dier staatsambtenaren, ziet men een wijziging van het Ministerie, in den zin der Exaltados, te gemoet, ten zij het overblijvende deel van het Kabinet zich sterk genoeg mogt achten, tot een ontbinding der Cortes zijne toevlugt te nemen, en alzoo den tegenstand der oppositie te breken.

Terwijl de Spaansche regering aldus van den eenen kant met de partijen, die meest alle haar ontstaan aan de verwarring der laatste jaren hebben te danken, eenen schier ongelijken strijd moet uithouden, en van den anderen kant alle hare beschikbare stijklcrachten tegen Cabrera aanwendt, heeft het kabinet der Tuilerien dezer dagen bij dat van Londen op de ontbinding door de Engelschen van de haven van Los Passages aangedrongen, welke, zoo als men weet, in het begin van den burgeroorlog, door de Britsche zeemagt, onder bevel van Lord John Hay, is in bezit genomen. Volgens den *Courrier Français*, moet het Engelsche ministerie daarop een weigerend antwoord gegeven hebben, althans verklaard, daartoe niet te zullen overgaan, dan na de volkomen bevestiging van het Spaansche Schiereiland.

Het dagblad *La Presse* verheft zich met nadruk tegen deze door het kabinet van St. James aan de ontbinding van Los Passages gestelde voorwaarde, en vraagt, niet ten onrechte, wanneer men inderdaad zal kunnen spreken van een volkomen bevestiging in Spanje, dat classieke land van

den burgeroorlog, alwaar de stijd eene soort van industrie is geworden; alwaar men negen honderd jaren tegen de Mooren geworsteld, en gedurende de vier laatste jaren onophoudelijk gestreden heeft, zonder den zeer beperkten kring der Baskische gewesten te overschreden. Gecentend dagblad verklaart die volkomen bevestiging voor een bittere spijterij, en meent, dat Frankrijk een langer bezet houden der bedoelde haven niet kan dulden, zonder zijne eigen belangen geheel met den voet te treden.

Intusschen wordt in brieven uit Bayonne de vrees aan den dag gelegd, dat de Hertog de la Victoria zijne krijgswegwijzing tegen Cabrera zoude moeten staken, ten gevolge van het ver gevorderde jaargetijde. Reeds zijn de wegen schier overal onbruikbaar geworden, en het leger telt vele zieken. Cabrera heeft binnen zijne vestingen mond- en krijgsbehoefden voor den tijd van een jaar doen bijeenbrengen, terwijl het overige gedeelte van Arragon, uit hoofde van zijnen verwoesten en uitgeputten toestand voor Espartero weinig of geene hulpmiddelen aanbiedt.

Ondanks deze weinig opbeurende berichten, blijft men alhier met vertrouwen den besten uitslag verwachten van de krijgsovertoeren van Espartero, die thans meer dan ooit de algemeene aandacht tot zich trekt, en in wiens handen alsnu wellicht het toekomstig lot van Spanje is gelegen.

Dezer dagen is te Marseille aangekomen de Engelsche pakketboot *Blaser*, met berigten uit Indië, over de landengten van Suëz, de belangrijke tijding inhoudende, dat de poging der Britse Oost-Indische regering, om door kracht van wapenen, eenen van Engeland afhankelijken vorst op den troon van Afghanistan te plaatsen, volkomen gelukt is. De Shah Soojah heeft den 7 Augustus jl., onder de bescherming der Engelsche troepen, zijne intrede in de hoofdstad Kabul gedaan, waaruit zijn mededinger, Dost-Mohammed, vooraf gevlugt was. Deze gebeurtenis verschaft aan Engeland eenen nieuwen voornut aan de noordwestzijde van Britsch Indië, zoodat de Engelsche invloed in Middel-Azië daardoor aanmerkelijk zal moeten toenemen.

Sinds eenige dagen houden de Parijsche dagbladen der tegenpartij zich druk bezig met de handelingen van Engeland, ten aanzien van Nieuw-Zeeland. Reeds eenigen tijd geleden, moet de door de Britsche regering tot het in bezit nemen der onder dezen naam bekende eilanden besloten, en daartoe in Augustus van dit jaar eenige zeemagt, onder bevel van den kapitein Hobson, afgezonden hebben, welke scheepsbevelhebber ook in last schijnt te hebben, alle aankopen of verwervingen van gronden door vreemdelingen, welke niet door Koningin Victoria zijn of zullen worden goedgekeurd, voor nietig te verklaren en zelfs te keer te gaan. Deze bepaling is tegen den baron Thierry grigt, eenen Fransman van geboorte, die op het Noordelijke der Nieuw-Zeelandische eilanden een Fransche volkplanting heeft gevestigd. Inzonderheid verheft zich het republikeinsche dagblad *Le National* tegen de wederrechtelijke wijze, waarop Frankrijk alzo door zijnen zoogenamen bondgenoot wordt verdongen. Het voornemen van Engeland moet zelfs zoo verre strekken om Nieuw-Zeeland, dat in 1819 als onafhankelijk erkend is, geheel aan het gezag der Koningin te onderwerpen. Men zegt, dat het kabinet der Tuilerien zich deze zaak heeft aangetrokken en daarover krachtige vertoogen aan Engeland zal doen. In het algemeen ziet men in het gebeurde een nieuw bewijs van de zuicht van Groot-Brittannië, om zijne heerschappij op alle mogelijke wijzen uit te breiden, ook ten koste van andere belangen.

DUITSCHLAND.

GRÖTZ 20 Oct. In den nacht van den 17 op den 18 dezer, werden de bewoners dezer stad plotseling uit hunne slaap gerukt door een verschrikkelijke aardbeving, die ongeveer negen seconden heeft aangehouden, en in de richting van het zuidwesten naar het noordoosten is gevoeld; dezelve ging met een dof geraas gepaard, en niet alleen sloegen de deuren en vensters open, maar ook verschillende meubelstukken werden van hunne gewone plaatsen verzet. Naar men verneemt, is dit natuurverschijnsel ook elders waargenomen.

BERLIN 27 Oct. De geruchten aangaande den bekenden aartsbischop van Doorn zijn zeer tegenstrijdig. Sommigen beweren, dat Z. M. aan den prelaat de keuze van een verblijfplaats zal overlaten, van waar hij gemakkelijk zijn bisdom zal kunnen besturen; anderen spreken dit tegen, en verzekeren, dat de aartsbischop voornemens is, om bij de eerste gelegenheid de beste, naar Posen terug te keeren, niettegenstaande het verbod van het gouvernement; zij voegen er bij, dat de ministers geweigerd hebben, aan de zuster van den prelaat audientie te verleenen. Deze uit een loopende geruchten bewijzen, welke behoedzaamheid, men omtrent berichten betrekkelijk deze zaak behoort in acht te nemen.

STADSNIUWS.

Aangekomen en gelogerd in den Doelen, Doelenstraat: de baron van Heeckeren van Twickel, van Hamburg.

(Oproepingen.)

K. de Vries, vrachtrijder, op het stadhuis, aan de kamer van burgermeester en wethouders, Vrijdag of maandag aanstaanden, tusschen 12 en 2 ure. J. Zomkampff, van de 3de divisie van het algem. depôt der landmagt N°. 33; G. van der Rhee en C. Tornaar, van de 18de afd. inf.; J. J. Leijenaar, van de 8ste afd. inf.; F. J. Reinders, van het 6de bat. art. nat. mil.; J. Hartman Biercau, van de 5de afd. inf.; J. Ehrhard, van Haarlem; W. A. Barroets, van de Beemster, en C. F. M. Pontfroids, van 's Gravenhage, allen aan het bureau voor de militaire zaken.

178ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse, Woensdag 30 October.
29ste Lijst: N°. 21852, 23346, 954 en 995 ieder een prijs van f 1,000.
30ste Lijst: N°. 11139 een prijs van f 1,500; N°. 452 een dito van f 1,000.

GETROUWD. 30 Oct. J. H. Tiel, wedn., en C. Fransen, wed.
BEVALLEN. 29 Oct. M. C. Grunjer, geb. Ruel, D. — A. A. Beijst, geb. Kraijmsmolder, Z. — 30 Oct. H. R. Meder, geb. Weetjen, Z.
OVERLEDEN. 28 Oct. D. W. M. A. van der Walle Sijbouts, geb. Wickers, 34 j.

en onduidelijk, bij het flauwe licht. Eene enkele reiziger dacht hij ten halve eene schijn te herkennen, zich langzaam bewegende langs een open galerij, en eindelijk verdwijnende in eenen donkeren gang, die schijnbaar heen leidde naar onbewoonde vertrekken. De ridder huivert, maar zwijgt, en drinkt met langzame teuglen den gekruide wijn, waarmede de paadje zijnen beker vult. Zoo is het, dat hij het droevig verleden uit zijn geheugen poogt te verbanen.

Zijn maal is geëindigd; de paadje geleidt den vreemdeling naar het vertrek, dat hem is toegewezen, en brengt hem langs dezelfde galerij, door welke de schijn was verdwenen, en waardoor de ridder hem aarzelen volgt. Zij doorwandelen menige ruime verlaten zalen, welke muren behangen zijn met schilderstukken, reeds door de vocht half uitgewischt. Men zag er *ELECTRA*, zich buigende en weenende over de urn, die de asche haars broeders bevat. Men zag er het beleg van *Troye*, en den dapperen *HECTOR*, bezwijgende onder de slagen van *ACHILLES*. Het hof van *PRIMUS* had zijnen eersten luister verloren, maar men kon echter nog *HELENA* aanschouwen, staande op de vesten der stad en de band uitstrekken naar het Grieksche leger. Verder vond men *ANDROMACHE*, gezeten in het midden harer vrouwen, ijverig bezig met de borduurarij, en aldus de wederkomst van *HECTOR* voorbereidende, terwijl de kleine *ASTYANAX* met een zijden klauwen aan hare voeten speelt. Men zag er nog... doch, waartoe de schilderstukken, welke deze wanden bedekten, in het geheugen terug geroepen? De muren zijn reeds sedert lang tot puin verbrjzeld!

De stappen des ridders zijn ongelijk en onzeker. Hij staat stil, hij luistert, hij rilt. Men zoude zeggen, nu, dat eenig vreemd geluid zijn oor heeft getroffen, dan weder, dat eenig vreemd voorwerp zich voor zijnen blik heeft opgedaan. Eindelijk, aan den voet van eenen wenteltrap gekomen, meent hij een lang doodsgevaar voor zich heen te zien zweven, hetwelk opwaarts klimt, hem voortuitredende; en evenwel kan hij geene duidelijke gedaante bespeuren, noch hoort hij het ritselen van eenen tred.

Hij blijft staan en ondervraagt den paadje: « Waar heen brengt gij mij? Wie bewoont dezen eenzamen toren? Wie is het, die haastiglijk naar boven klom, omhangen met een rouwgewaad? »

in des ridders verwilderd oog. De beeldtenis steunde op een breed rapier en neigde het hoofd, met een uitdrukking van fierheid, als om den vermetelen uit te dagen, die den doortogt mogt durven ondernemen.

Terwijl ridder *ADHEMAR* daar, als door een bovennatuurlijke kracht getroffen, blijft staan, ligt de paadje zijne toorts hooger, en beschouwt den vreemdeling met verbazing. Hij verwondert zich, hem zoo plotseling te zien terugdeinzen, en zijne oogen rigten naar de beeldtenis:

« Heer Ridder! van waar zoo veel ontroering, op den aanblik der afmaling van onzen edelen en heldhaftigen Baron? Indien hij niet afwezig ware geweest, zoude hij voorzeker een prachtig onthaal hebben aangeboden aan den reiziger, gekomen, om zijne herbergzaamheid af te smeeken. »

De beguicheling is verdwenen, en de ridder beantwoordt de woorden des paadjens met hoffelijkheid, er in een peinzende houding bijvoegende:

« Dit beeld heeft mij eenen dierbaren vriend herinnerd... een vriend!... Doch zijne stem hapert. « Een vriend, dien ik verloor heb!... » Hij verbleekt bij het uiten dezer woorden. De paadje schijnt zijne verwarring niet op te merken; hij vraagt hem om verschooning, wegens het sobere maal, dat hem verbeidt. Het uur is voorbij, waarop men gewoonlijk gasten binnen het kasteel ziet aankomen. Sedert lang zijn alle dienaars ter ruste gegaan. Een vertrek nogtans zal spoedig in gereedheid zijn gebracht: zijn schildknaap en paadje zullen welkom zijn, en voorzeker zullen ze niet dralen te te verschijnen.

De vermoeide ridder bedankt hem met een beweging der hand, en zegt, dat hij slechts rust verlangt. Een diepe zucht ontglipt zijne borst: en dan weder meent hij datzelfde bleeksche schijnsel voor zich uit te zien glijden, dat hem bereids zoo menige keer heeft doen ijzen, en welks wederverschijning op deze plaats hem nieuwe angsten baart. Zij treden in een zaal, versierd met beeldtenissen van ernstig blikkende krijgsliden en aannemig lonkende jonkvrouwen; doch het roschtig flikkerend licht der toorts is aanwielijks toereikend, om den norschen baron van de edele vrouw te onderscheiden.

Somtijds dwaalden zijne blikken rond in de zaal, maar alles was onzeker

Beursprijzen der Effecten.

Amsterdam, 31 Oct. 41 are.						
		van	tot	gele- von.	laag- ste	hoog- ste
NEDERL...	Verkeijde Schuld...	50 1/2	51	50 1/2	50 1/2	51
	Dito.....	97 1/2	98 1/2	98 1/2	98	98 1/2
	Uitgestelde dito...	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2
	Kansbiljetten.....	23 1/2	24	23 1/2	23 1/2	24
	Amortisatie-Syndic...	80 1/2	91 1/2	91 1/2	91	91 1/2
	Dito.....	74 1/2	75	74 1/2	74 1/2	75
	Handel-Maatschappij...	159 1/2	163 1/2	161 1/2	160	163
	Nieuwe dito.....	"	"	"	"	"
	Nieuwe dito 1837...	"	"	"	"	"
	Entrept-Bok.....	"	"	"	"	"
	Oost-Ind. Leening...	"	"	"	"	"
	Dito.....	93 1/2	95 1/2	95 1/2	94	95 1/2
	Aandeeien Kansb...	"	"	"	"	"
	Spoorweg Haarlem...	"	"	"	"	"
	Aand. R. en Spoorw...	94 1/2	96 1/2	96	96	96
FRANKR...	Inscrip. ing G. B...	"	"	"	"	"
ENGLAND...	Dito.....	"	"	"	"	"
SPANJE...	Leening 1837...	25 1/2	26 1/2	25 1/2	25 1/2	26
	Dito onbep. Stuk...	24	1	1	24 1/2	
	Passive.....	"	"	"	"	"
	Deferred.....	"	"	"	"	"
	Fransche Uitgestelde	7 1/2	8 1/2	8	8	"
	Engelsche dito...	"	"	"	"	"
PORTUGAL...	Oblig. te Londen...	"	"	"	"	"
NAPELS...	Certific. bij L. & E...	93 1/2	94 1/2	94	"	"
	Dito Falc. & Co...	"	"	"	"	"
	Dito te Londen...	"	"	"	"	"
	Aandeeien Twisschen...	"	"	"	"	"
	Dito te Parijs...	"	"	"	"	"
RUSLAND...	H. & C. 1788, 1816...	102 1/2	103 1/2	102 1/2	102 1/2	103
	Dito 1828, 1839...	102 1/2	103 1/2	103	103	"
	Dito 1831, 1833...	97	1	1	97 1/2	"
	Oblig. te Londen...	"	"	"	"	"
	Dito te Hamburg...	"	"	"	"	"
	Inscrip. in Assign...	67	1	1 1/2	67 1/2	1
	Certific. van dito...	"	"	"	"	"
POLEN...	Aandeeien a. f. 300...	"	"	"	"	"
	Dito a. f. 500...	"	"	"	"	"
PRUISSEN...	Dito a. f. 500...	"	"	"	"	"
	g. Londen 1830...	"	"	"	"	"
GOSTRA...	Aandeeien a. f. 100...	"	"	"	"	"
	Dito a. f. 250...	"	"	"	"	"
	Metriek.....	"	"	"	"	"
	Dito.....	"	"	"	"	"
	Dito.....	"	"	"	"	"
	Dito te Londen...	"	"	"	"	"
	Weererb. G. & C. Co...	"	"	"	"	"
	Dito.....	"	"	"	"	"
	N. Ween. Aand. f. 500...	"	"	"	"	"
DENEMARKE...	Oblig. te Londen...	"	"	"	"	"
BRAZILIE...	Dito dito.....	"	"	"	74 1/2	"
LOUISIANA...	Dito dito.....	"	"	"	"	"
DANMARK...	Dito dito.....	"	"	"	"	"

BEURSBERIGT.

De handel in Hollandse Fonds was heden ter beurse zeer leers en waren hunsse prijzen op nieuw vrij beduidend lager; de meeste was evenwel in Integrale, waarin op de rescontre van heden nog over scheen te zijn; derzelver prijs daalde tot 50 1/2, doch blijft weder zoo als dan ook de markt ten slotte algemeen weder meerder vaathoudende. De grootste fluctuatie was in Aand. Handel-Maatsch.; geopend op ging de prijs spoedig tot 100, later vertoonden zich echter tot dien laagden prijs eenige koopers, waardoor dezelve zich weder tot 103 heerde zijnde evenwel 2 1/2 pCt. lager dan gisteren.

In Ardoins was ook nog al veel affaire, doch zoowel ten gevolge van lagere buitenlandse koersen, als door eenige verkoopen, veroorzaakt de rescontre, ging de prijs van 20 tot 25 1/2 terug, en bleef 25 1/2, andere vreemde Effecten was geen bijzondere handel, doch alle waren flauwer.

Columbia 2de Leening, a. f. 250. 19 1/2, 18 1/2, 19. Nieuwe Mexico 28. Coupons Columbia enk. f. 4. Dito Ardoins 24, 23 1/2.

Koers van het Geld. Beleening 5. Prolongatie 5. Wissel-Dit 5 pCt.

PRIZEN TEN 5 URE: Integralen 50 1/2. Kansb. f. 23 1/2 a. f. 4. Maatsch. 101 1/2. Ardoins a. f. 85. 25 1/2.

WISSELKOERSEN. 31 October 1839.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier.
Parijs kort	50 1/2	50 1/2	PortoPort 3/m	42 1/2	
» 2/m	50 1/2	50 1/2	Genua 2/m	40 1/2	
Bordeaux kort	56 1/2		Livorno »		39 1/2
» 2/m	56 1/2		Napels »	80	
Madrid 3/m	100 1/2		Petersb. »	192 1/2	
Cadix »	101 1/2		Weenen G/w		35
Seville »	100 1/2		Augsburg »	36	
Bilbao 3/m	100 1/2		Frankfort »	36 1/2	
Lissabon 3/m	43 1/2		Rotterdam	pCt.	

ROTTERDAM, 29 Oct. Wisselk. Londen 2/m f 11.87 1/2, k. f 12.

« Niemand huisvest in dezen toren, dan de zwarte raaf. Daar is heer ridder, dat uwe kamer is gereed gemaakt. »

« Ik zal niet opklimmen, zonder te weten, wie mij is voorgegaan. gij dat zwarte kleed niet gezien? »

« Ik heb slechts den raaf gezien, die zijne breede vlerken uitspreidde »

« Maar waarom mij in dien verlaten toren te herbergen? »

« De toren, heer ridder, is niet verwoest; doch de raaf komt et schuilplaats zoeken tegen het loeien des storms, wanneer deze de tinnen, welke zijn nest dragen, doet schudden. Uwe kamer is een vertrek, behangen met kostbare tapijten. Daar plagt voorheen de renesse, onze goede edelvrouwe, te verblijven, vóór dat zij naar geweten was heengetrokken. Wat onzen meester betreft, deze dwaalt om langs verwijderde oevers. De kamer geleidt naar andere vertrekken, niemand is binnengegreden, sedert de baron zich ten strijde toerustte. »

De paadje gaat voort, met de toorts in de hand, tot aan de deur der-vertrek.

« Paadje! hef uwe toorts op! Werwaarts geleidt deze tweede trap? »

« Hij komt uit op het staketsel eens hoogen torens. »

« Waakt er geen eenige wachter op dezen toren? »

« De raaf alleen doet er zijn raauw gekras weergalmen; doch uwe zal niet gestoord worden, want hij heeft het slechts op verraders voor. Men zegt, dat hij het versch vergoten bloed van verre reeds riekt. »

De raaf was wakende op den trap. Hij vestigde zijn zwart en flouwe oog op den vreemdeling, en vloog weg, met een akelig en gruwkrassen. De ontstelde paadje keerde zich om en ontmoette den somblik des ridders. Hevig verschrikt is ook hij blijven stilstaan.

« Ga voort, en licht mij! »

Doch nauwelijks heeft de paadje den drempel der deur overschreden, hij verbleekt nogmaals. Het schijnsel der fakkel heeft een blauw tint aangenomen! De ridder echter bemerkt niet het minste, dat plotselinge vrees kon welligen.

De kamer was ruim; een prachtig ledekant had men er in gereedheid

Kunsten en Wetenschappen.

DE KUNSTWERKEN VAN DEN HEER HUIJGENS, TE 's GRAVENHAGE.

(Ingezonden.)

Het is meermalen gezegd, en door voorbeelden gestaafd, dat de mensch niet zelden gewoon is verre af te zoeken datgene, wat hij soms even zoo goed in zijne nabijheid, en als onder zijn bereik liggende kan deelachtig worden. En is dit zoo? Hebben zij dan wel zoo geheel en al ongelijk, die heweren, dat wij, Nederlanders, welke, betrekkelijkwijze gesproken, zoo niet in alle, dan toch gewis in zeer vele vakken van Kunsten en Wetenschappen, voor geen andere natie behoeven achter te staan. desniettegenstaande meer dan te veel geneigd zijn, met vreemde voortbrengselen soms al te zeer weg te loopen, niet zelden met voorbijzien van datgene, wat wij zelve in die vakken bezitten, of althans ongetwijfeld bezitten zouden, wanneer wij aan inlandsche vlijt dezelfde aanmoediging verleende, die men doorgaans gewoon is aan al, wat van buiten komt ten koste te leggen?

Bij toeval eenige oude papieren naziende, kwam mij in handen de *Letterbode* van 17 April 1835, n. 17, en mijne aandacht viel op zeker artikel, aldaar geplaatst onder de rubriek, Handel, Zeevaart, enz., betrekkelijk de kunstwerken van den heer Huijgens in 's Hage. Ik had deze kunststukken nimmer gezien, en zocht hiertoe gelegenheid, hetgeen mij door de vriendelijke welwillendheid van dien heer niet moeijelijk viel, daar Z. Ed. mij zeer gereedelijk alle zijne werken op mijn gemak, en onder de noodige uitlegging, heeft laten bezichtigen; en waarlijk ik moet bekennen, dat zulks mijne verwachting verre overtrof, en ik verbaasd was over hetgeen ik zag; zoowel over de vorderingen, blijkbaar sedert dien tijd door den heer H. gemaakt, als over de vele en velerlei stukken, in zulk eenen korten tijd vervaardigd. Het werk van dien heer bestaat in het nabootsen van het zoo beroemde Japansch lakwerk, met paarsmoer ingelegd; voorwerpen, waartoe men in ons land, sedert meer dan twee eeuwen, aanzienlijke sommen heeft veel gehad, tot den invoer, namelijk, daarvan uit China en Japan, en die men steeds gemeend heeft, onnavolgbaar te zijn, doch waarvan nu door den heer Huijgens proefondervindelijk het tegendeel bewezen is, door gelukkigen aanleg, onvermoeiden ijver, geduld en navorsching, met geen geringe opofferingen van tijd en kosten. Het werk van den heer Huijgens kan, mijns inziens, gerust de vergelijking met het zoo beroemde Japansch werk doorstaan; moge alle het Japansch wellicht eene meer fijne en zachtere tint hebben, die voor als nog in het werk van dien heer niet in die mate bestaat, zijn werk wordt, daarentegen, ook niet ontsierd door de veelvuldige miselijke figuren, die het Japansch ontsieren. maar munt uit door meer smaak, door het meer geregeld schikken der kleuren, en het niet verwen van het paarsmoer.

Onder de vele en velerlei men'elen, door den heer H. vervaardigd, trok-ken bijzonder mijne aandacht drie zijner laatste werken, zijnde eene groote tafel, eene secretaire en een bloemenmand, zoodat ik eene gedachte, die de heer Huijgens denkelijk niet zal toestemmen, en die ik hem dus verzoek mij ten goede te houden, niet konde onderdrukken; zij is deze: dat het wellicht voor de vaderlandsche kunst te betreuren is, dat Z. E. dit uit-ter liefhebberij, en niet om geldelijk voordeel doet, of liever doet niet. Eene tweede, zoo al niet meer gepaste, althans niet minder gegronde aanmerking, kwam insgelijks bij mij op, dat het namelijk te bejammeren is, dat deze door den heer Huijgens door eigen onderzoek, met taaigeduld en volharding, uitgevonden kunst, die enig in hare soort is, zoo weinig algemeen bekend is, en dus hoogst waarschijnlijk met den dood van den uitvin-der, voor den roem en de eer der vaderlandsche kunstvlijt zal verloren gaan. Deze en soortgelijke overdenkingen bezielde mij, toen ik, onder het be-zigten van het hierboven vermeldde, eenige genotvolle oogenblikken ge-smaakt had, en het buitenvoorbij *Hoornwijk*, na dankzegging voor dat genot aan den eigenaar, verliet, om mij stadwaarts te begeven, en ik besloot, op het gevaar af van de zedigheid des heeren Huijgens te kwetsen, voor deze weinige regelen een plaatsje in den *Avondbode* te verzoeken.

OUDE NEDERLAND in de uit vroegere dagen overgebleven Burgen en Kasteelen geschilderd en afgebeeld, door Mr. C. P. E. ROBIDE VAN DER AA. Aflevering 1-4.

Dit werk, hetwelk met groote zorg is beaardheid en uitgevoerd, verdient in een dubbel opzigt de aandacht van velen tot zich te trekken. Vooreerst toch mag men het voor de beoefenaren der vaderlandsche historie, en alles wat daarmede in verband staat, voor onmisbaar houden, als vele belangrijke opgaven behelzende, die men elders te vergeefs zoeken zal, zoo omtrent de oude herkomst van Nederlandsche burgen en kasteelen, als omtrent de ge-beurtenissen, die daar zijn voorgevallen, en de personen, die er achtereen-volgens hun verblijf hielden. Omtrent het laatste vooral toont de schrijver, dat hij bronnen heeft kunnen raadplegen, die niet voor ieder groepend zijn, en die hoogstwetenswaardige gebeurtenissen ontsluit en nader toelicht. In de tweede plaats is dit werk bestemd en geschikt voor allen, die bezit-ters zijn van landgoederen in ons Vaderland. Door hetzelfde toch zal men niet den tijd eene volledige afteekening en beschrijving erlangen van ieder merk-waardig gebouw of bouwval, welke men in Nederland nog aantreft; en welk bezitter van eenig eervwaardig stuk goeds zou niet wenschen, daarin ook zijn eigendom te zien opgenomen. Vier afleveringen, die voor ons liggen, getuigen voordelend van de keurigheid, die bij de ontwerping der teekeningen en de overbrenging van deze op steen voorzit; zelfs als bloot lithographische plaat heeft ieder dezer afteekeningen waarde; eene waarde echter, door de naauw-keurige beschrijving, welke bij ieder derzelve gevoegd is, aanmerkelijk ver-hoogd. — Deze vier eerste afleveringen bevatten:

Het Huis te Brederode bij Haarlem.
Wyndstade bij Leeuwarden.
Het Kasteel te Wijchen boven Nijmegen.
Het slot Duurstede aan den Rijn.
De ruïne van het Huis ter Haar in de provincie Utrecht.
Het huis Howijk te Voorburg.
Het Slot te Muiden bij Muiden.
De ruïne van het Huis te Merveide bij Dordrecht.
Het Huis te Binkhorst bij Voorburg.
Het Huis te Runlo bij Vorden.
De burg Nijenbeck bij Voorst.
Het huis Sorgvliet bij 's Hage.

Ieder der afleveringen is door den uitgever voor den uiterst geringen prijs van 90 Cents bij intekening verkrijgbaar gesteld. Dat een zoo min kostbaar en zoo smaakvol uitgevoerd werk, als dit *Oude-Nederland*, van den heer Robide van der AA, is, inderdaad de aandacht van het Nederlandsche publiek verdient tot zich te trekken, zal wel geen breed betoog behoeven. Heeft het toch de Engelsche plaatwerkers, met welke Tombleson, Bartlett en anderen Europa in dezen tijd beschonken, niet wel-gevallen ontvangen. het zal gewis aan eene geheel inlandsche onderneming, de vaderlandsche kunst evenzeer, als de vaderlandsche geschiedenis betref-fende, dubbelen bijval scheeken. Dat de uitgever daarvan de ruimste vruchten moge inoogsten, wenschen wij voor hem en voor onzen nationalen kunst-roem tevens.

Advertentien.

(4288) P. J. STAEDEL en G. DE VRIES, MAKELAARS,

zullen, op Dingsdag den 5den November 1839, des Voormiddags ten Half Elf Ure, te Amsterdam, in den *Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: 410 Blokken *St. Domingo MAHOGNIHOUT*, benevens 2,943 Ps., circa 32,000 Ned. Ponden *Turksch PALMHOUT*. Alles nader bij Notitie vermeld.

(4289) P. J. STAEDEL, G. DE VRIES en J. STEENHOFF, MAKELAARS, zullen, op Dingsdag den 5den November 1839, des Middags ten 12 Ure, of na Afloop der Veiling van 410 Blokken, te Amsterdam, in den *Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: 126 Blokken *St. Domingo MAHOGNIHOUT*; nader bij N. titie vermeld.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITBUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTIEF,

(4290) De Ondergeteekenden, Fabrikanten van STOOM- en andere WERKTUIGEN te Amsterdam, achten het noodig op nieuw ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat hun Etablissement, *alléén des Zaterdag*s, van twee tot vier ure, na den middag, voorbij hen bekende personen zal te bezichtigen zijn.

AMSTERDAM, den 31 October 1839.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL.

(4291) Op Dingsdag den 12 November 1839, des Voormiddags ten Elf Ure, zal op het Raadhuis der stad Kampen, door Heeren BURGE-MEESTER en WETHOUDERS van die Stad, ten overstaan van den GOU-VERNEUR der Provincie, in bijzijn van den HOOFT-INGENIEUR van den Waterstaat, en onder goedkeuring van GEDEPUTEERDE STATEN, worden overgegaan tot de AANBESTEDING van:

Den Aanleg van DRIE AFLEIDENDE KRIBBEN op den regter oever van de Rivier den *IJssel*, tegen over de stad Kampen, boven de voor dezelve ge-legen Brug.

De Aanbesteding zal geschieden in drie Proceelen, en zulks bij inschrij-ving en opbod, zullende de inschrijvings-biljetten één uur vóór de Besteding op het Raadhuis te Kampen moeten ingeleverd worden, en de duidelijke aanwijzing van het perceel, de namen, voornamen en woonplaatsen der inschrijvers en van derzelve borgen, alsmede de voluit geschreven in-schrijvingsom, moeten behelzen.

Het Hestek zal ter lezing liggen te Zwolle, aan het Bureau van het Pro-vinciaal Gouvernement en in de Logementen van de Heeren KIEZEBRINK, HAMER en SCHEUR; te Kampen bij PORTHEINE en in het Logement over de Brug; te Deventer bij de Heeren BECKING in de *Moriaan*, en TEN HAVE op de Stroommarkt; te Amsterdam in de Logementen de *Nieuwe Stads-Herberg*, het *Turfschip van Breda*, en bij PETERS in de *Jonge Graaf*; te Arnhem in het *Zwijnsloofd*; te Zutphen bij WEENINK, in den *Hollandschen Tuin*; te Utrecht bij VERMEULEN; te Haarlem in het Logement de *Leeuwvink*, en te Rotterdam in de Logementen de *Romein* en het *7 vijnsloofd*.

De vereischte aanwijzingen zullen, gedurende vier dagen vóór de Besteding, door den den Stads-Architect te Kampen, den Heer PLOMP, worden gedaan.

De Gouverneur van de Provincie O ssel, VAN RECHTEREN.

(4292) De Ondergeteekende, in dit Land bekend reeds sedert *Drie-en-Twintig Jaren*, in het artikel van MUZIK-INSTRUMENTEN, en SNAREN voor Instrumenten, ontvangt en verkoopt in het groot, en ontvangt de artikelen uit de eerste Fabrieken van Italië en Frankrijk, zoo wel als van zijne Fabriek; tot matigen prijs.

CH. J. BRUANT, Schapenplein, N. 3.

(4293)

VERKOOPING.

De Boekhandelaar G. D. BOM, te Amsterdam, op het Water N. 30, zal in December aanstaande, Verkoopen:

Eene belangrijke Verzameling GOUDEN en ZILVEREN zeldzame

Gedenkpenningen en Munten,

waarvan de Catalogus in tijds. op franco aanvraag, bij bovengemelde te bekomen zal zijn; kunnende tot 20 Nov. e. k. partijen ter bijvoeging worden ingezonden.

(4294) Op Morgen zal bij den Boekhandelaar D. GROEBE verkrijg-baar zijn:

de Beschrijving van een nieuwlings ontdekt Exemplaar VAN DE

Biblia Pauperum en de *Ars Moriendi*, begeleid van eenige Aanteekeningen en een Facsimile. Prijs 60 Cents.

(4295) Publication de la librairie BELGE-FRANCAISE, de J.-C.-J. RAABE, 26, Montagne de la Cour.

EN VENTE LA 1re LIVRAISON CONTENANT

Le Raes,

par VICTOR JOLY.

ET LA 2ieme CONTENANT

La Fille de Boutique,

par Mlle. MARIE B...

LES BELGES

PEINTS PAR EUX-MEMES.

Par MM. Léon de Burbure, Mlle Marie B***, Blaes, Félix Bogaerts, E. Buschman, E. Carmoly, G.-F. Caron, H. Consens, Coomans, Dr. Core-mans, Delecourt, O. Delpeire, Deschamps, B. Dumortier, J. D***, Ch. Froment, L. Fumiere, Mc. Gatti-de-Gammond, E. Gausson, Eugène Gens, Victor Joly, Th. Josie, A. de Laet, Me. de Lamotte, Jehan Lacroix, L. Labarre, B. Landrien, Leshroussart, Mlle Elisa M***, A. Mathien, Alfred Nicolas, Pergameni, Pierquin, Polain, B. Quinet, baron de Reiffenberg, Ch. Reboux, J. Renier, A. Rogues, baron J. Saint Ginois, F. Schillers, Schlesinger, A. Suet, baron de Stassart, L. Thonet, Truffaut, A. van Hasselt, A. Th. van Hecke, Me. van Langendonck, E. Vaquier, L. Wolf-ers, B. Z***, etc. etc.

PEINTES PAR M. EDOUARD DE FRIEDBERG,

Illustrée par MM. de Keyser, Madou, Huart, Leys, Jacobs, Bougniet, Hendriche, Duvoe, Coomans, V. De Rotterdam, etc.

GRAVURE DE M. BENEWORT, etc.

Conditions de la souscription:

Il paraîtra tous les quinze jours deux livraisons composées de huit pages de texte chacune, une gravure tirée à part et une élégante couverture, etc. Le prix de la livraison est de TRENTE CENTIMES noire, 35 pour la province et 40 pour l'étranger et 50 centimes coloriée.

ON SOUSCRIT A BRUXELLES.

A la Librairie BELGE-FRANCAISE, chez J.-C.-J. RAABE, 26, Montagne de la Cour,

Paris, même maison, 6, rue des Petits Augustins; ET CHEZ TOUTS LES LIBRAIRES DU PAYS ET DE L'ETRANGER.

Il paraîtra tous les quinze jours deux livraisons composées de 10 pages de texte, deux gravures tirées à part sur beau papier, demi-teinte et enrichies de vignettes, lettres ornées, culs de lampe, etc., intercalés dans le texte. Les ouvrages, dont la rédaction est confiée aux sommités littéraires de notre pays, qu'illustrera le crayon habile et spirituel de nos grands artistes, de notre publication éminemment nationale et qu'attend un succès de vogue. — Par adressant incessamment nos vœux, et les Belges, qui forment un magnifique pendant aux Français peints par eux mêmes, tiendront dignement leur place parmi les *Gil-Blas*, les *Don Quichotte*, les *Paul et Virginie* et autres chefs-d'œuvre typographiques de notre siècle.

Door den Heer C. J. WILLET is geadverteerd, dat, ten zijnen K des Maandags, Woensdags en Danddags, naavang nemende 4 November, des voormiddags van tien tot een ure, zal worden ge- tot afgifte van NIEUWE COUPONS bij alle zoodanige Deensche TOL- GATIEN, waaraan dezelve ontbreken, en waarvan de laatste Cos Januarij 1839 is acervallen geweest, alsmede bij de Obligatiën u der Koninklijke Deensche Kroon. Zijnde de houders verzocht bij in der Obligatiën, eene Nota van de Nummers naar volgorde en van Negotiatie afzonderlijk te voegen, de verschillende vervaltijden van de Obligatiën in aanmerking nemende.

Aan de Geïnteresseerden in de Sociëit van Eigendom der. Pla DAGERAAD en LA PERSEVERANCE, in Suriname, is geadev- dat de REKENING en VERANTWOORDE, gesloten 31 Dec. 1838 Commissarissen geapprobeerd, ten Kantore van de Directie, Keizer bij de Heerenstraat, N. 356, gedurende November, des Dingsdags e dandags, des morgens van 10 tot 12 ure, ter visie zal liggen.

Schouwburgen, Concerts EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaterdag den 2 November 1839. ASTYANAX, Treurspel, in vijf ven, door den Heer J. Jabot. Nooit vertoond. Gevolgd door: Onst LAURETTE, Groot Ballet-Pantomime, gecomponeerd en gemonteerd door Balletmeester A. P. Voitus van Hamme.

Ten zes Ure op het Tooneel

THÉÂTRE FRANCAIS.

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(Abonnement, Diplômes. Entrées de Faveur, généralement suspendu) Vendredi 1 Novembre 1839. Première SOIRÉE MUSICALE, donné Mad. Dulcken, Pianiste de S. M. la Reine d'Angleterre, conjointement l'Administration.

1. Ouverture de Mr. A. Berlioz.
 2. Cavatine Italienne de Rossini, chantée par Mad. Alfred.
 3. Grand Concerto, pour le Piano, de Mendelssohn, exécuté par Mad. Dulcken.
 4. Air, chanté par Mr. Berton.
 5. Fantaisies, pour la Guitare, sur des motifs de: Robert le Diable exécutées par Mr. Stoll.
 6. Fantaisies, pour le Piano, sur des Airs Russes de Thalberg, exécuté par Mad. Dulcken.
 7. Deux Romances, de Mlle. Loisa Puget, chantées par Mad. Alfred accompagnées par Mr. Berton.
 8. Variations de Bravoure sur un Air de Bellini, arrangées par K. Brenner at exécutées par Mad. Dulcken.
- On commencera par: LA MARRAINE, Vaudeville en 1 Acte. *Prix des Places.* Premier Rang f 3. — deuxième Rang f 1.50 Troisième Rang f 1. — Parterre f 2. Le Piano, dont Mad. Dulcken se servira, sort des ateliers du cell Pierre Evard de Londres. Les Places de MM. les Abonnés sont à leur disposition jusqu'à 10 heures précises du matin.

On commencera 6½ heures précises.

Salon des Variétés, in de Nes.

Vrijdag den 1 November 1839. Eene eerste Voorstelling van: DE JAG DE HUSAAR EN HET MELKEMEISJE, Vaudeville in één Bedrijf, door den G. A. L. van Raay. Na hetzelfde: N. 777, OF HET VERLOTE LANDG Vaudeville in één Bedrijf, door Pierre Boas Jr. De Entrée is 75 Cents per Persoon, welke in vertering zal worden genomen. Aanvang ten 7½ Ure.

Ingezonden Stukken.

AMSTERDAM, October 1839.

Vóór eenige jaren te Frankfurt zijnde, kwam ik in aanraking met paar jonge lieden, die, op het institut van den heer Charlier, te Lou- hunne opleiding ontvangen hadden tot den commercieën stand, waarin thans aldaar met lof eene eerste plaats bekleeden. Veet verhaalden mij, de heeren, en ook later eenigen te dezer stede, van het onderwijs daár ge- ten; en daar ik in de gelegenheid was ook de kunde van dese in hun va van naderbij na te gaan, wekte dit bij mij het verlangen op, bij mijn reize door Brabant, den heer C. zelve te leeren kennen, en, in de veronder- stelling, dat het velen uwer lezers niet onaangenaam kan zijn, besloot ik een kort verslag van deze alleziens nuttige inrigting mede te deelen.

De school is geplaatst in het hoogste en lichtigste gedeelte der stad (*Rue Agimond* in het *Hôtel Belaire*). De heer C., zoo ik meen, zoon van een' Fransch predikant, kwam mij voor alleziens geschikt te zijn voor de manier van onderwijs, waartoe hij zich bepaald heeft, en ook de jong- lieden, welke ik daar bezig vond, gaven blyken zijner vaderlijke zorg, door niterlijke welvoegelijkheid, welstand, en dankbare genegenheid. Het local bevat geschikte en ruime slaapvertrekken, en afzonderlijke liggingen, op plaat-en tot gymnastische oefeningen en gezonde uitspanningen. Van de bijw- ning en het onderwijs in de Katholieke en Protestantse godsdienst, wordt onder begeleiding van die eerediensten belijdende onderwijzers, geregeld ge- bruik gemaakt, welk opzigt hen ook altijd, bij wandelingen of uitwaa- vermaken, vergezelt. — Alle uitspanningen, die slechts met het minst gevaar vergezeld gaan, b. v. zwemmen, schaatsenrijden, enz., worden niet toegelaten, dan op stellig begeren der ouders, en dan nog wordt alle mo- gelijke zorg gebruikt tegen alle daarmede gepaard gaande gevaren. — Ein- delijk, het gezonde en opgeruimde voorkomen der jongelingen toonde ge- noegzaam, dat er geen onderzoek behoeft te geschieden naar hoedanigheid of lieverheid van spijs en drank.

Schoon het mij voorkwam, dat deze geheele inrigting niets te wenscha- overliet, strekte mijn verlangen zich verder uit, en ook dit werd geheel bevredigd: de heer C. heeft zijne school zoodanig ingerigt, dat hij thans en practijk te zamen tot één geheel heeft verbonden, en dus zijne leerwijze zoodanig gewijzigd, dat zijne opleiding tot den koophandel geen den minsten schijn heeft, figuratief te zijn: er heeft eene geregelde correspondentie onder de kweekelingen plaats; ieder jongeling weet zijn vak, de beantwoording der ontvangenen aanvragen, de uitvoering der opgedragen commissiën, opnaking van rekeningen en facturen, berekening van den wissel, effectenring van assen- tiën. Uit dit verrijt, het houden van grootboek en bijboeken, geschiedt op eene waarlijk bewonderenswaardige wijze, zoodanig, dat jongelingen, die zich dit onderwijs hebben ten nutte gemaakt, geschikt zijn aan het lood van eenig handelshuis te worden geplaatst, en waarvan reeds voorbeelden voorhanden zijn, die den goeden uitslag bevestigen. Dat bij dit onderwijs ook vooral gelet wordt op eenen goeden zuiveren briefstijl in het Fransch, Engelsch, Hoog- en Nederduitsch, en dat de economie politieke, benevens de uitlegging der commercieële wetboeken door eenen bekwaamen rechtsgeerde worden onderwezen, zijn te belangrijke zaken, om te worden uit het oog verloren.

Dat in deze kantoorwerkzaamheden eene trapsgewijze opklimming plaats heeft, naar gelang de kweekeling zich daartoe in de voorbereidende weten- schappen heeft bekwaam gemaakt, laat zich ligtelijk begrijpen; hiertoe be- hooren de reken-, aardrijks-, taal-meet-, en geschiedkunde: de briefwisseling, wordt gehouden in de Fransche taal, die tot grondtaal is aangenomen van deze inrigting, daar de heer C., en te rege, vermennde, zonder verwaarloo- zing van grondig onderwijs in de Engelche, Hoog- en Nederduitsche taal- en letterkunde, eene hoofsataal op zijne school te moeten bepalen. Voor leerlingen, die de Fransche taal niet gewoon zijn te spreken, wordt een afzonderlijke des gehouden door eenen onderwijzer, die in staat is elk in zijne taal alles duidelijk te maken.

Het genoegen, hetwelk mij de uren, op deze school doorgebragt, hebben verschalt, en het doeltreffend onderwijs, daar bijgewoond, doen mij, met volle overtuiging, mijne landgenooten op deze inrigting, als, mijns inziens, een schoon voorbeeld ter navolging zijnde, opmerkzaam maken.

GEKEND, BIJ A. J. V. REZAARDT